

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра історії України, економічної теорії та туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки та менеджменту

Гримак О.Я.

(прізвище та ініціали, підпис)

" 26 " 05 20 22 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 4 Основи економічної теорії
(код і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня)
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
(назва галузі знань)
Спеціальність 073 Менеджмент
(назва спеціальності)
Освітня програма Менеджмент
(назва)
Вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Львів – 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни Основи економічної теорії для здобувачів
(назва)
вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 Менеджмент
(освітній рівень) (код та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Менеджмент

Укладачі:

зав. кафедри, к.е.н., доцент
(посада, науковий ступінь та вчене звання)

Л.П. Кушнір
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
історії України, економічної теорії та туризму

(назва кафедри)

протокол № 5-1 від « 5 » 05 2022 року

завідувач кафедри історії України, економічної теорії та туризму

(назва кафедри)

Кушнір Л.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією

спеціальності 073 Менеджмент
(назва спеціальності)

протокол № 6 від « 4 » 05 2022р.

Голова НМКС

А.В. Кушнір
(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету економіки та менеджменту
(назва факультету)

протокол № 2 від « 25 » 05 2022р.

Голова НМРФ

Поперечний С.І.
(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 6 від « 26 » 05 2022р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	5/150	5/150
Усього годин аудиторної роботи	64	18
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	32	8
• практичні заняття, год.	32	10
• лабораторні заняття, год.		
• семінарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	86	132
Форма контролю	іспит	іспит

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми здобуття освіти – 43%

для заочної форми здобуття освіти – 12%

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є виробничі відносини та дослідження законів, які керують виробництвом, розподілом, обміном та споживанням.

Метою вивчення дисципліни є формування глибоких економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, адекватних умовам генези ринкових відносин, оволодіння студентами базовими методами аналізу економічних процесів, вмінням приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Здобуті знання з Основи економічної теорії є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка підприємства», «Макроекономіка», «Мікроекономіка».

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, СК(ФК))

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

загальні компетентності:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК₃);

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК₄);

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК₅);

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК₈);

здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК₁₁);

здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК₁₃).

спеціальні (фахові) компетентності:

здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях(СК₁)

розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки (СК₃)

здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати (СК₄)

здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію (СК₁₁)

здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення (СК₁₂)

здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності (СК₁₃)

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки (ПРН₃).

Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем (ПРН₄).

Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) (ПРН₅).

Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності (ПРН₆).

Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки (ПРН₇).

Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (ПРН₉).

Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин (ПРН₁₁).

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПРН₁₂).

Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки (ПРН₁₆).

Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами (ПРН₂₀).

Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів (ПРН₂₁).

Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення (ПРН₂₃).

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Предмет і методи дослідження економічної теорії	9	2	2	-	-	5	7	-	1	-	-	6
Тема 2. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси	9	2	2	-	-	5	8	1	1	-	-	6
Тема 3. Економічна система суспільства. Відносини власності	9	2	2	-	-	5	10	1	1	-	-	8
Тема 4. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція	9	2	2	-	-	5	9	-	1	-	-	8
Тема 5. Теорії грошей і грошового обігу. Інфляція	14	4	4	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 6. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура. Попит і пропозиція. Конкуренція і монополія в ринковій економіці.	14	4	4	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 7. Підприємництво в ринковій економіці. Капітал підприємства. Витрати виробництва	11	4	4	-	-	5	10	1	1	-	-	8

і прибуток												
Тема 8. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки	11	4	4	-	-	5	10	1	1	-	-	8
Тема 9. Макроекономіка. Макропоказники та методи їх обчислення	9	2	2	-	-	5	10	1	1	-	-	8
Тема 10. Суспільне відтворення і циклічні коливання в економіці	9	2	2	-	-	5	10	1	1	-	-	8
Тема 11. Зайнятість і відтворення робочої сили. Доходи, їх джерела та розподіл	9	2	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 12. Фінансова, кредитна та податкова системи	9	2	2	-	-	5	9	-	1	-	-	8
<i>Інші види самостійної роботи</i>	24	-	-	-	-	24	40	-	-	-	-	40
Усього годин	150	32	32	-	-	86	150	8	10	-	-	132

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	<p>Тема 1. Предмет і методи дослідження економічної теорії.</p> <p>1. Предмет економічної теорії. Економіка, політична економія, економікс.</p> <p>2. Зародження та основні етапи розвитку економічної теорії.</p> <p>3. Економічні закони, економічні категорії та принципи.</p> <p>4. Функції економічної теорії.</p> <p>5. Позитивний та нормативний економічний аналіз.</p> <p>Особливості мікро- та макроекономічного аналізу.</p>	2	-
2	<p>Тема 2. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси.</p> <p>1. Економічні потреби суспільства, їхня сутність та структура. Закон зростання потреб. Взаємозв'язок виробництво - потреби.</p> <p>2. Теорії потреб. Теорія потреб А.Маслоу.</p> <p>3. Благо як засіб задоволення потреб. Корисність благ.</p>	2	1

	4. Економічні інтереси, їхня сутність, види та взаємодія. Домінування приватного інтересу в ринковій економіці.		
3	<p>Тема 3. Економічна система суспільства. Відносини власності.</p> <p>1. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку.</p> <p>2. Економічні системи. Зміст та структурні елементи економічної системи. Цілісність, органічність, ієрархічність системи. Функціонування суб'єктів системи в єдності прав, обов'язків та відповідальності.</p> <p>3. Типи і моделі економічних систем.</p> <p>4. Правовий та економічний зміст власності.</p> <p>5. Різноманітність форм власності та форм господарювання. Різновиди приватної та суспільної форм власності.</p> <p>6. Роздержавлення та приватизація, їхня суть і відмінності. Форми та методи приватизації державного майна. Приватизаційні папери.</p>	2	1
4	<p>Тема 4. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.</p> <p>1. Генезис форм організації суспільного виробництва. Натуральне виробництво. Товарне виробництво: умови виникнення, розвиток та типи.</p> <p>2. Товар та його властивості. Поняття товару. Відмінність товару від продукту. Властивості товару: споживна вартість, мінова вартість, вартість.</p> <p>3. Величина вартості товару та фактори, що на неї впливають. Індивідуальна і суспільна вартість. Закон вартості, його зміст та функції.</p>	2	-
5	<p>Тема 5. Теорія грошей і грошового обігу. Інфляція.</p> <p>1. Теоретичні концепції виникнення і суті грошей: металістична та номіналістична теорія. Кількісна теорія грошей. Теорія грошей К. Маркса. Сучасні теорії грошей.</p> <p>2. Функції грошей та їх еволюція. Різноманітність форм грошей: товарні, металеві та паперові гроші; кредитні та електронні гроші.</p> <p>3. Грошова система, її структурні елементи і типи. Історія грошей України.</p> <p>4. Інфляція: зміст, причини, види, наслідки.</p>	4	1
6	<p>Тема 6. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура.</p> <p>Попит і пропозиція. Конкуренція і монополія в ринковій економіці.</p> <p>1. Сутність та основні ознаки ринкової економіки.</p> <p>2. Об'єктивні умови виникнення ринку та його</p>	4	1

	<p>сутність. Поняття ринку, його характерні риси, основні принципи функціонування та етапи розвитку. Функції ринку.</p> <p>3. Структура, види та сегментація ринків. Критерії класифікації ринків. Ринки факторів виробництва. Тіньовий ринок. Суб'єкти ринку: домогосподарства, фірми, держава.</p> <p>4. Інфраструктура ринку. Біржа як елемент ринкової інфраструктури, її види та функції. Банки та небанківські інституції. Валютна біржа. Формування інфраструктури ринку в Україні.</p> <p>5. Суть попиту та фактори, що його визначають. Закон попиту. Крива попиту. Рух по кривій попиту. Зсув кривої попиту.</p> <p>6. Пропозиція. Зміст і фактори, що на неї впливають. Закон пропозиції Крива пропозиції. Рух по кривій пропозиції та зрушення кривої пропозиції. Еластичність попиту та пропозиції.</p> <p>7. Конкуренція, її суть та функції в ринковій економіці. Економічні основи конкуренції. Закон конкуренції. Види економічної конкуренції.</p> <p>8. Монополія та її суть. Форми монополістичних об'єднань. Показники монопольної влади.</p> <p>9. Антимонопольна політика держави та її суть.</p>		
7	<p>Тема 7. Підприємництво у ринковій економіці. Капітал підприємництва. Витрати виробництва.</p> <p>1. Підприємництво, його суть, основні принципи й ознаки. Теорія підприємництва. Класична та інноваційна моделі підприємництва.</p> <p>2. Сучасні організаційно-правові форми підприємництва.</p> <p>3. Нові види підприємницької діяльності. Ризик у підприємницькій діяльності та його види</p> <p>4. Капітал як соціально-економічне явище. Авансований капітал і його структура. Основний капітал. Фізичний та моральний знос основного капіталу. Амортизація, її показники та методи нарахування. Капіталомісткість. Капіталовіддача. Оборотний капітал. Оборотні засоби. Активи підприємства.</p> <p>5. Кругооборот і оборот капіталу, його функціональні форми.</p> <p>6. Витрати виробництва та їхні види. Собівартість продукції як суспільна форма витрат виробництва, її структура, види, функції.</p> <p>7. Доходи та прибуток фірми. Види доходу та прибутку. Рентабельність. Норма рентабельності.</p>	4	1

	8. Мінімізація витрат та максимізація прибутку за різних комбінацій економічних ресурсів.		
8	<p>Тема 8. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.</p> <p>1. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. Форми власності на землю і форми господарювання в аграрному секторі економіки.</p> <p>2. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі.</p> <p>3. Аграрно-промислова інтеграція та агропромисловий комплекс. Державна політика регулювання й підтримки сільськогосподарського виробництва.</p>	4	1
9	<p>Тема 9. Макроекономіка. Макроекономічні показники та способи їх обчислення.</p> <p>1. Макроекономічні категорії. Макропоказники.</p> <p>2. Суспільний продукт. Методи обчислення суспільного продукту: система національних рахунків (СНР) і система балансу народного господарства (БНГ).</p> <p>3. Сучасні форми суспільного продукту: валовий суспільний продукт (ВСП), валовий внутрішній продукт (ВВП), валовий національний продукт (ВНП), чистий внутрішній продукт (ЧВП), національний дохід (НП).</p> <p>4. Національне багатство: сутність, структура та проблеми його відтворення. Національне багатство України: проблеми відтворення, збереження, примноження.</p>	2	1
10	<p>Тема 10. Суспільне відтворення й циклічні коливання в економіці.</p> <p>1. Сутність і багатогранність процесу суспільного відтворення. Види економічного відтворення.</p> <p>2. Економічне зростання: сутність, типи, фактори. Інвестиційний процес та його складові.</p> <p>3. Причини економічних криз. Циклічність економічного розвитку. Види циклів. Основні характеристики малих, середніх та великих циклів. Економічний цикл та його фази.</p> <p>4. Комплексна характеристика кризи. Рецесія. Особливості структурних криз та їхні види.</p>	2	1
11	<p>Тема 11. Зайнятість і відтворення робочої сили. Доходи, їх джерела та розподіл.</p> <p>1. Ринок праці та особливості його функціонування. Типи зайнятості: фактична й ефективна. Формування та рух економічно активного населення.</p> <p>2. Безробіття, його види і наслідки. Типи</p>	2	-

	<p>безробіття: фактичне й природне; фрикційне, структурне та циклічне. Цілі, принципи та механізм державного регулювання зайнятості.</p> <p>3. Принципи й механізм формування факторних доходів.</p> <p>4. Попит і пропозиція на ринку ресурсів. Вибір комбінації факторів.</p> <p>5. Заробітна плата: зміст, форми, системи. Номінальна і реальна заробітна плата. Диференціація доходів населення. Крива Лоренца і коефіцієнт Джині.</p>		
12	<p>Тема 12. Фінансова та податкова системи. Фіскальна політика держави.</p> <p>1. Необхідність, суть і функції фінансів. Фінансова система України.</p> <p>2. Державний бюджет і його структура. Доходи та видатки бюджету. Бюджетний дефіцит: причини та шляхи його подолання. Державний борг, його види та джерела покриття.</p> <p>3. Податкова система, її структура, значення, принципи побудови і функціонування. Суть і функції податків. Види податків. Крива А.Лаффера.</p> <p>4. Фіскальна політика держави та її види.</p>	2	-
Усього годин		32	8

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	<p>Тема 1. Предмет і методи дослідження економічної теорії.</p> <p>1. Предмет економічної теорії. Економіка, політична економія, економікс.</p> <p>2. Зародження та основні етапи розвитку економічної теорії.</p> <p>3. Економічні закони, економічні категорії та принципи.</p> <p>4. Функції економічної теорії.</p>	2	1
2	<p>Тема 2. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси.</p> <p>1. Економічні потреби суспільства, їхня сутність та структура. Закон зростання потреб. Взаємозв'язок виробництво - потреби.</p> <p>2. Теорії потреб. Теорія потреб А.Маслоу.</p>	2	1
3	<p>Тема 3. Економічна система суспільства. Відносини власності.</p> <p>1. Формаційний та цивілізаційний підходи до</p>	2	1

	<p>періодизації суспільного розвитку.</p> <p>2. Економічні системи. Зміст та структурні елементи економічної системи. Цілісність, органічність, ієрархічність системи. Функціонування суб'єктів системи в єдності прав, обов'язків та відповідальності.</p> <p>3. Типи і моделі економічних систем.</p> <p>4. Правовий та економічний зміст власності.</p>		
4	<p>Тема 4. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.</p> <p>1. Товар та його властивості. Поняття товару. Відмінність товару від продукту. Властивості товару: споживна вартість, мінова вартість, вартість.</p> <p>2. Величина вартості товару та фактори, що на неї впливають. Індивідуальна і суспільна вартість. Закон вартості, його зміст та функції.</p>	2	1
5	<p>Тема 5. Теорія грошей і грошового обігу. Інфляція.</p> <p>1. Теоретичні концепції виникнення і суті грошей: металістична та номіналістична теорія. Кількісна теорія грошей. Теорія грошей К. Маркса. Сучасні теорії грошей.</p> <p>2. Функції грошей та їх еволюція. Різноманітність форм грошей: товарні, металеві та паперові гроші; кредитні та електронні гроші.</p> <p>3. Грошова система, її структурні елементи і типи. Історія грошей України.</p>	4	1
6	<p>Тема 6. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура.</p> <p>Попит і пропозиція. Конкуренція і монополія в ринковій економіці.</p> <p>1. Сутність та основні ознаки ринкової економіки.</p> <p>2. Об'єктивні умови виникнення ринку та його сутність. Поняття ринку, його характерні риси, основні принципи функціонування та етапи розвитку. Функції ринку.</p> <p>3. Структура, види та сегментація ринків. Критерії класифікації ринків. Ринки факторів виробництва. Тіньовий ринок. Суб'єкти ринку: домогосподарства, фірми, держава.</p> <p>4. Інфраструктура ринку. Біржа як елемент ринкової інфраструктури, її види та функції. Банки та небанківські інституції. Валютна біржа. Формування інфраструктури ринку в Україні.</p> <p>5. Суть попиту та фактори, що його визначають. Закон попиту. Крива попиту. Рух по кривій попиту. Зсув кривої попиту.</p>	4	1

	<p>6. Пропозиція. Зміст і фактори, що на неї впливають. Закон пропозиції Крива пропозиції. Рух по кривій пропозиції та зрушення кривої пропозиції. Еластичність попиту та пропозиції.</p>		
7	<p>Тема 7. Підприємництво у ринковій економіці. Капітал підприємництва. Витрати виробництва.</p> <p>1. Підприємництво, його суть, основні принципи й ознаки. Теорія підприємництва. Класична та інноваційна моделі підприємництва.</p> <p>2. Сучасні організаційно-правові форми підприємництва.</p> <p>3. Нові види підприємницької діяльності. Ризик у підприємницькій діяльності та його види</p> <p>4. Капітал як соціально-економічне явище. Авансований капітал і його структура. Основний капітал. Фізичний та моральний знос основного капіталу. Амортизація, її показники та методи нарахування. Капіталомісткість. Капіталовіддача. Оборотний капітал. Оборотні засоби. Активи підприємства.</p> <p>5. Показники ефективності виробництва.</p>	4	1
8	<p>Тема 8. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки.</p> <p>1. Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. Форми власності на землю і форми господарювання в аграрному секторі економіки.</p> <p>2. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі.</p> <p>3. Аграрно-промислова інтеграція та агропромисловий комплекс.</p>	4	1
9	<p>Тема 9. Макроекономіка. Макроекономічні показники та способи їх обчислення.</p> <p>1. Макроекономічні категорії. Макропоказники.</p> <p>2. Суспільний продукт. Методи обчислення суспільного продукту: система національних рахунків (СНР) і система балансу народного господарства (БНГ).</p>	2	1
10	<p>Тема 10. Суспільне відтворення й циклічні коливання в економіці.</p> <p>1. Сутність і багатогранність процесу суспільного відтворення. Види економічного відтворення.</p> <p>2. Економічне зростання: сутність, типи, фактори. Інвестиційний процес та його складові.</p> <p>3. Причини економічних криз. Циклічність економічного розвитку. Види циклів. Основні характеристики малих, середніх та великих циклів. Економічний цикл та його фази.</p>	2	1

11	<p>Тема 11. Зайнятість і відтворення робочої сили. Доходи, їх джерела та розподіл.</p> <p>1. Ринок праці та особливості його функціонування. Типи зайнятості: фактична й ефективна. Формування та рух економічно активного населення.</p> <p>2. Безробіття, його види і наслідки. Типи безробіття: фактичне й природне; фрикційне, структурне та циклічне. Цілі, принципи та механізм державного регулювання зайнятості.</p> <p>3. Принципи й механізм формування факторних доходів.</p> <p>4. Попит і пропозиція на ринку ресурсів. Вибір комбінації факторів.</p> <p>5. Заробітна плата: зміст, форми, системи. Номінальна і реальна заробітна плата. Диференціація доходів населення. Крива Лоренца і коефіцієнт Джині.</p>	2	-
12	<p>Тема 12. Фінансова та податкова системи. Фіскальна політика держави.</p> <p>1. Необхідність, суть і функції фінансів. Фінансова система України.</p> <p>2. Державний бюджет і його структура. Доходи та видатки бюджету. Бюджетний дефіцит: причини та шляхи його подолання. Державний борг, його види та джерела покриття.</p> <p>3. Податкова система, її структура, значення, принципи побудови і функціонування. Суть і функції податків. Види податків. Крива А.Лаффера.</p>	2	1
Усього годин		32	10

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	<p>Тема 1. Предмет і методи дослідження економічної теорії.</p> <p>Позитивний та нормативний економічний аналіз. Особливості мікро- та макроекономічного аналізу.</p>	5	6
2	<p>Тема 2. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси.</p> <p>Економічні інтереси, їхня сутність, види та взаємодія. Домінування приватного інтересу в ринковій економіці.</p>	5	6
3	<p>Тема 3. Економічна система суспільства. Відносини власності.</p> <p>Роздержавлення та приватизація, їхня суть і відмінності. Форми та методи приватизації державного майна. Приватизаційні папери.</p>	5	8

4	Тема 4. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція. Генезис форм організації суспільного виробництва. Натуральне виробництво. Товарне виробництво: умови виникнення, розвиток та типи.	5	8
5	Тема 5. Теорія грошей і грошового обігу. Інфляція. Інфляція: зміст, причини, наслідки.	6	8
6	Тема 6. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура. Попит і пропозиція. Конкуренція і монополія в ринковій економіці. 1. Форми монополістичних об'єднань. 2. Антимонопольна політика держави та її суть.	6	8
7	Тема 7. Підприємництво у ринковій економіці. Капітал підприємництва. Витрати виробництва. 1. Собівартість продукції як суспільна форма витрат виробництва, її структура, види, функції. 2. Види доходу та прибутку. Рентабельність. Норма рентабельності. 3. Напрями підвищення ефективності та максимізація прибутку за різних комбінацій економічних ресурсів.	5	8
8	Тема 8. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки. Державна політика регулювання й підтримки сільськогосподарського виробництва.	5	8
9	Тема 9. Макроекономіка. Макроекономічні показники та способи їх обчислення. Національне багатство: сутність, структура та проблеми його відтворення. Національне багатство України: проблеми відтворення, збереження, примноження.	5	8
10	Тема 10. Суспільне відтворення й циклічні коливання в економіці. Комплексна характеристика кризи. Рецесія. Особливості структурних криз та їхні види.	5	8
11	Тема 11. Зайнятість і відтворення робочої сили. Доходи, їх джерела та розподіл. Цілі, принципи та механізм державного регулювання зайнятості.	5	8
12	Тема 12. Фінансова та податкова системи. Фіскальна політика держави. Фіскальна політика держави та її види.	5	8
<i>Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів</i>		24	40

4. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання полягають у написанні рефератів та виконанні описових завдань з таких тем:

1. Основні сучасні економічні теорії.
2. Потреби суспільства. Види потреб.
3. Економічні інтереси та їх система.
4. Еволюція відносин власності.
5. Сучасні теорії сукупної пропозиції.
6. Державний бюджет країни.
7. Аналіз теорій вартості товару.
8. Суспільне виробництво та його структура.
9. Роздержавлення і приватизація в економіці України. Навчальні завдання
10. Умови рівноваги на ринку робочої сили.
11. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення.
12. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі.
13. Номінальна і реальна заробітна плата. Взаємозв'язок продуктивності праці і рівня заробітної плати.
14. Форми і системи заробітної плати.
15. Циклічні прояви в сучасній економіці.
16. Сутність економічних законів попиту і пропозиції.
17. Монополізм та його вплив на економічні процеси.
18. Антимонопольна політика уряду України.
19. Функції грошей. Види грошей.
20. Ринок цінних паперів. Фондова біржа.
21. Кредит, його функції і форми.
22. Державна власність в країнах з розвинутою економікою.
23. Державний борг України та можливості його погашення.
24. Причини нестабільності грошово-кредитної системи.
25. Фінансова система України.
26. Податкова система України.
27. Роздержавлення і приватизація в економіці України.
28. Безробіття та інфляція – основні індикатори макроекономічної нестабільності в країні.
29. Джерела зростання економіки в Україні.
30. Міжнародна економічна інтеграція. Сучасні інтеграційні угруповання в світі.

5. Методи навчання

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладання;
- пояснювальний метод викладання;
- словесні методи навчання: бесіда, пояснення, лекція;
- наочні методи навчання: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження (презентації).

6. Методи контролю

- методи усного контролю: індивідуальне опитування;
- перевірка самостійної роботи та індивідуальних завдань;
- методи письмового контролю;
- методи тестового контролю;
- іспит.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти **Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти**

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу», а також наказу ректора Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького) за № 42 «Про введення в дію «Тимчасового положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу».

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і відображаються у робочому плані дисципліни. Тестовий контроль можна проводити як на практичних, так і на лекційних заняттях.

Семестровий контроль проводиться за однією із таких форм: семестровий іспит, диференційований залік або залік з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль засвоєння модуля здійснюється по завершенню його вивчення. Оцінка засвоєння проводиться на підсумковому модульному контрольному занятті у вигляді усного чи письмового опитування, розв'язання ситуаційних задач або комп'ютерного тестового контролю тощо.

Форма проведення іспиту може бути різною – письмова, усна, тестова, письмово-усна (комбінована) тощо, вона затверджується кафедрою і відображається у робочій навчальній програмі дисципліни.

Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів.

7. Критерії оцінювання студентів денної та заочної форми навчання

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та «Тимчасового положення про організацію освітніх послуг у ЛНУВМ та БТ ім.С.З.Гжицького - 2015» від 30.06.2015 р.

Поточний контроль проводиться викладачем під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної навчальної роботи, діагностика рівня сформованості компетенцій з метою його підвищення.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотнього зв'язку між викладачем та студентами у процесі навчання, управління освітнім процесом.

Інформація, отримана в процесі поточного контролю, використовується як викладачем (для коригування методів і засобів навчання), так і студентами (для самоаналізу та самооцінки своєї освітньої діяльності).

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, контрольних робіт, комп'ютерного тестування, виступів студентів при обговоренні питань на практичних (семінарських) заняттях тощо.

Всі види поточних контрольних заходів оцінюються за національною шкалою, входять в обчислення середнього арифметичного значення (САЗ).

7.1. Денна форма

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, національною – зараховано/не зараховано та шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диференційований залік	залік
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка за 100 – бальною шкалою визначається на основі проведення поточного та підсумкового екзаменаційного контролю. Для розподілу балів за окремими видами оцінювання використовують таку формулу для студентів денної форми навчання:

$$50 (ПК) + 50 (E) = 100,$$

де: 50 (ПК) – 50 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент за семестр;

50 (E) – 50 максимальних балів, які може набрати студент за екзамен.

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою:

«5» – студент активно працює на практичному занятті, дає повні правильні відповіді на запитання, приймає участь у дискусії, вирішує завдання;

«4» – студент повністю виконує завдання, демонструє знання теоретичних питань, але допускає неточності;

«3» – студент частково виконує завдання, наводить правильні формули, шляхи вирішення проблеми, але допускає помилки, частково відвідає на теоретичні запитання;

«2» – студент не виконує завдання, не відвідає на теоретичні запитання.

В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$ПК = \frac{50 \times САЗ}{5} = 10 * САЗ.$$

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних балів:

студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали);

за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів);

за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Розподіл балів для студентів заочної форми навчання:

$$30 (ПК) + 70 (КР+ЕК) = 100,$$

де 30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та практично-екзаменаційної сесії.

Бал з поточного контролю може включати бали за відвідування, активність на заняттях тощо за рішенням кафедри.

70 (КР+ЕК) – бали за контрольну роботу (КР) та екзамен (ЕК), які максимально можуть становити 70.

При цьому виконання контрольної роботи (КР) у міжсесійний період оцінюється у 20 балів, складання екзамену – у 50 балів.

8. Навчально-методичне забезпечення

1.Робоча програма навчальної дисципліни «Основи економічної теорії»

Кушнір Л.П. Методичні рекомендації до курсу “Основи економічної теорії”: [для студентів I курсу ФЕМ за напрямом підготовки “Менеджмент”] / Кушнір Л.П. – Львів: ЛНУВМБ ім. С.З. Гжицького, 2021. – 24 с.

2. Конспект лекцій на паперовому та електронному носіях.

3. Друкований роздатковий матеріал.

9. Рекомендована література

Базова

1. Економіка і фінанси підприємства: Підручник з грифом МОНУ / Л.П.Кушнір, Х.І. Цвайг, Н.Я. Михаліцька, А.В. Гримак. – Львів: ЛНУВС, 2014. – 700 с.
2. Економічна теорія: Макро- і мікроекономіка / за ред. З. Ватаманюка, С. Панчишина. Київ : Альтернативи, 2003. 606 с.
3. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Мікроекономіка: навчальний посібник / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, М.М. Теліщук та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 298 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/2737/3/2668_IR.pdf
4. Економічна теорія: підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
5. Мацелюх Н.П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань: навчальний посібник / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, П.В. Круш, В.В. Мартиненко, М.М. Теліщук та ін. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 226 с.
6. Ажнюк М. О. Передрій О.С. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 368 с.
7. Базилевич В.Д. Основи економічної теорії: навч. посіб. Київ: держ.торг.-екон.ун-т., 2018. - 240 с.
8. Білецька Л. В., Білецький В.І., Савмич В.І. Економічна теорія: Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : Центр учб. л-ри, 2009. 688 с.
9. Бочан І. О. Основи економічної теорії: інституціональний підхід : навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 211 с.
10. Братко І. В., Дмитрієва А.І. Правове регулювання міжнародної технічної допомоги: стан, тенденції та перспективи розвитку : монографія. Одеса : Фенікс, 2011. 248 с.
11. Гроші та кредит : підручник / Савлук М.І. та ін; за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2011. 589 с.
12. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича. 6-те вид., перероб. і доп. Київ : Знання-Прес, 2007. 719 с.
13. Комарницький І. Ф. Економічна теорія. Чернівці : Рута 2006. 334с.
14. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2 т. Москва: Республика, 1992. 800 с.
15. Мочерний С.В. Політична економія.: навч. посіб. Київ : Право, 2008. 448 с.
16. Основи економічної теорії : підручник / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків : Право, 2010. 448 с.

Допоміжна література

1. Kushnir L. Modern mechanisms of bank lending to agricultural enterprises / L.Kushnir, O. Hrymak // Economic strategies for the development of society: collective monograph – International Science Group. - Boston: Primedia eLaunch LLC, 2020.

2. Yaroshevych N.B., Gutyj B.V., Hrymak O.Ya., Kushnir L.P., Kalaitan T.V., Kondrat I.Y., Shevchuk O.O. (2021). The state of environmental taxation in Ukraine and the main directions of reform // Ukrainian Journal of Ecology, 11 (1), 350-359 (наукометрична база Web of Science).
3. Lozynskyy Roman, Hrymak Oleh, Kushnir Lesya, Terletska Oksana, Vovk Myroslava (2021). City size and functional specialization as factors of smart management: a case of Lviv oblast, Ukraine // Problems and Perspectives in Management, 19 (2), 384-397 (наукометрична база Scopus).
4. Шкварчук Л. О., Слав'юк Р. А. Попит домогосподарств на фінансові послуги: регіональний аспект. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Проблеми економіки та управління.* Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. № 2(6). С. 106–114.
5. Тешева Л. В. Аналіз ринку праці в інноваційно-інвестиційній моделі економічного зростання. *Галицький економічний вісник.* Тернопіль : ТНТУ, 2020. Том 63. № 2. С. 78–83.
6. Королюк К. М. Застосування еластичності попиту та пропозиції в економіці. *Цифровізація суспільства та бізнесу: виклики та можливості для молоді:* матеріали I Всеукраїнської студентської наукової конференції пам'яті доктора економічних наук, професора Кадієвського Володимира Андрійовича. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2021. С. 107-108.
7. Сорока С. Сутність витрат: історичний аспект. *Економічний аналіз.* 2010. Випуск № 6. С. 152-154.
8. Каламан О. Аналіз поняття «конкуренції» в контексті перспективних стратегічних зрушень сучасної економіки. *Інституційний репозитарій Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».* 2020. С. 204-207.

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
4. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.ukrstat.gov.ua>.
6. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаніка. URL: <http://www.lsl.lviv.ua>
7. Львівська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://www.lounb.lviv.ua>
8. Інтернет-ресурс Stud.com.ua. URL: <https://stud.com.ua/10943/ekonomika/mikroekonomika>
9. Електронна бібліотека підручників. URL: <http://studentam.kiev.ua/content/category/3/90/99/>